

[Holger Hansen.]

Som en af dem, der havde det sådan, må jeg sige, at min skepsis over for selve dette at have forklasser er blevet mindre, men jeg nærer først og fremmest 2 betænkeligheder. For det første, at vi ikke rigtig har gjort os klart, hvad vi skal putte ind i disse klasser, og det beviser jo i øvrigt forsøgsudvalgets skrivelse, mener jeg. For det andet: hvad vil det pædagogiske resultat blive, når vi opretter frivillige børnehaveklasse, hvorefter udgangspunktet vil være, at førsteklassebørn over for skolemiljø og på andre måder vil være forskelligt stillet, alt efter om de har været i børnehaveklassen eller ikke? Dette sidste er et problem, og jeg tror, det endda er et problem af ganske stort format. Jeg er ikke lærer, men jeg kan da forestille mig, at der kan opstå vanskeligheder og vil opstå vanskeligheder, når halvdelen af børneflokkene har siddet på skolebænken før, ganske vist under en anden form for undervisning, og den anden halvdel kommer som nye. Vi må søge at undgå, at disse klasser bliver opbevaringssteder — jeg vil nødigt have, at nogen lægger noget odøst i dette udtryk, det er ikke meningen. Vi må søge at gøre dem til det, jeg vil kalde forklasser til folkeskolen.

Vi stiller os altså velvilligt til en drøftelse af disse ting, men vi må ikke hoppe ud i dette med bind for øjnene. Vi må i udvalget grundigt undersøge de ting, jeg har peget på, og andre og undersøge, om vi har andre muligheder end de af ministeren foreslåede for at imødekomme det behov, som jeg tror vitterlig er til stede. Men det må ikke betyde, at vi hermed sinker udbygning af skolevæsenet efter 1958-loven andre steder.

Forslaget om at lempe kommunernes pligt til at oprette 8. klasser mener vi er rigtigt. Vi gav allerede ved behandlingen af skoleloven i 1962 udtryk for, at elevtallet 10 som skæringspunkt for kommunernes pligt til at oprette 8. klasser nok lå i underkanten. Vi kan altså anbefale denne ændring, i særdeleshed i betragtning af at der foregår en centraliseringsudvikling også på dette område.

Vi kan også tiltræde principperne i lovforslagets § 1, nr. 2, for så vidt angår kommunernes betalingspligt, men jeg vil gerne komme tilbage til dette under udvalgsarbejdet. Jeg synes, paragraffen er meget ind-

viklet, den er i hvert fald meget svært forståelig for folk, som ikke er vant til at læse den slags ting; jeg tror, vi skal forsøge at file den lidt klarere til.

De nye regler angående læreres ansættelse vil være særdeles velkomne i mange sammenlægningskommuner. Det har været et problem, som de fleste steder er blevet løst til alles tilfredshed, men som sine steder har voldt vanskeligheder, måske endda også for de allerede ansattes vedkommende.

Vedrørende de foreslåede regler for ansættelse af skoleinspektører, viceinspektører og førstelærere vil jeg gerne tage forbehold. Jeg finder affattelsen uklar og for snæver, og jeg mener, at vi må søge både at gøre den klarere og at få den ændret undervejs. Det er vel uden videre klart, at disse regler drejer sig om nyansættelser, og så kan vi da drøfte dem uden nogen form for liden-skab, hverken i den ene eller den anden retning.

Ophævelsen af det særlige driftstilskud til 8., 9. og 10. klasserne kan venstre tiltræde. Vi finder det rimeligt, at disse klasser har den samme stilling som folkeskolens klasser i øvrigt. Jeg vil dog gerne spørge ministeren: hvor mange penge ligger der heri? For det er jo givet, at når kommunerne mister et tilskud, ja, så betyder det øgede udgifter for kommunen selv. Jeg ville godt have at vide: hvilken størrelsesorden ligger det på?

Også de ændrede regler for sammenlagte kommuners mulighed for at opnå tilskud ved eventuel videre centralisering af undervisningen finder vi velbegrundede og kan tiltræde.

Lovforslaget om ungdomsskoler og aftenskoler m. v. og lovforslaget om ændring i loven om statstilskud til Københavns kommunale skolevæsen kan vi tiltræde med den begrundelse, jeg har gjort rede for ved omtalen af de hermed sammenhængende regler i folkeskolelovforslaget.

Jeg kunne måske til den højtærede undervisningsminister stille det spørgsmål: hvordan går det med de forhandlinger, der føres om hele problemet vedrørende realskolernes tilskud? Vi ved jo udmærket godt, at der mange steder er besværligheder, knaphed — steder, hvor det kniber. Jeg vil gerne spørge ministeren: hvordan går disse forhandlinger, hvornår kan vi forvente disse forhandlinger afsluttet?